Европейска инвестиционна банка | Група

СЪОБЩЕНИЕ ЗА МЕДИИТЕ
2026-373-BG

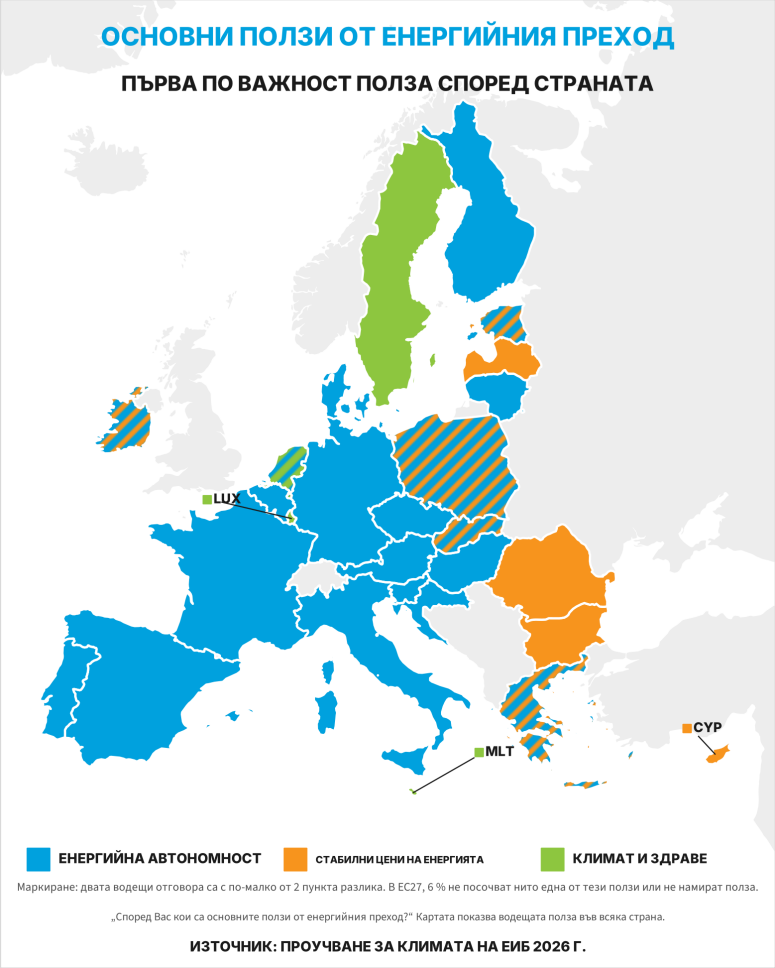
Дата 05.11.2026

Българите искат енергиен преход, който съкращава разходите, насърчава автономността и благоприятства климата

- **За българите, най-очакваната полза от енергийния преход са стабилните или по-ниските цени на енергията.**
- **Близо три-четвърти от българите (74 %) твърдят, че растящите цени на енергията значително са намалили тяхната покупателна способност през изминалите 12 месеца, което е сред най-високите нива в ЕС, а половината (50 %) твърдят, че са съкратили разходите за храна или здравеопазване, което също е сред най-високите нива.**
- **Действията в областта на климата остават водещи: 66 % от българите очакват преходът да забави изменението на климата.**
- **Осем от десет българи (80 %) искат тяхната страна да си сътрудничи по-тясно с другите държави в ЕС, за да стане енергийно независима, което е сред най-високите нива в ЕС.**

Седем от десет българи (69%) твърдят, че енергийният преход е спешно необходим на страната. Попитани какво очакват да донесе енергийният преход, при наличие на няколко отговора, 77 % споменават по-стабилни или по-ниски цени, 74 % - намалена зависимост от вносен нефт и природен газ, а 66 % - забавяне на изменението на климата. Във всички държави членки мнозинството очаква да се забави изменението на климата, от 58 % в Естония до 87 % в Унгария. Това е едно от основните заключения на осмото издание на климатичното изследване, публикувано днес от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ). Осъщественото от Ipsos bva изследване сред 23 000 души във всички 27 държави членки, идва в момент на растящи цени на енергията, които значително ограничиха покупателната способност на близо три-четвърти от българите. И трите очаквани ползи от енергийния преход се споменават от мнозинството, но тяхната подредба по значимост е променена спрямо 2022 г. Преди четири години забавянето на изменението на климата бе най-често споменаваната полза в България и в 18 други държави членки, ограничаването на вноса на нефт и природен газ се споменава в 8, по-стабилните или по-ниските цени не се споменават. Днес, по-стабилните или по-ниските цени са на първо място в България и в седем други държави членки, намалената зависимост - в 16, а климатът - в три.

„Българските домакинства бяха засегнати най-тежко от високите цени на горивата и тяхното послание е недвусмислено: енергийният преход трябва да осигури по-достъпна енергия и по-голяма независимост“, заяви вице-президентът на ЕИБ, Марек Мора. „Вече предоставяме консултантска или техническа помощ по проекти за мерки в областта на климата. Наред с това се налага да продължим да финансираме инвестициите чрез местни банки и други партньори, за да помогнем на България да произвежда собствена чиста енергия и да укрепи мрежите, които я доставят където е нужна.

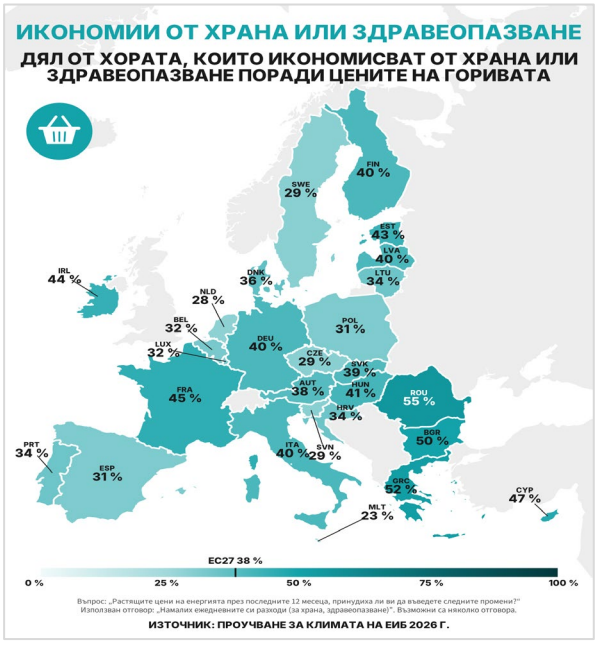
На въпрос за последствията от забавянето на енергийния преход в Европа, българите слагат на първо място дължимите сметки: 75 % посочват като риск дългосрочното покачване на цените за енергия и за издръжка на живота, докато 73 % споменават по-голямата зависимост от вноса на нефт и природен газ. Предимството е в чувството на гордост: повече от шест от десет българи (63%) казват, че биха се гордели повече да са европейци, ако ЕС стане енергийно независим (ЕС: 62 %).

Защо цените имат значение

Поскъпването на природния газ, горивата за превозни средства, мазут/нафта за отопление или електроенергията „силно“ намали покупателната способност на близо три-четвърти (74 %) от българите през последните 12 месеца (ЕС: 60 %), сред най-високите нива в ЕС, като 23 % посочват „много силно“ отражение (ЕС: 20 %).

За да оцелеят на фона на растящите цени, 50 % споменават свиване на ежедневните разходи за храна или здравеопазване (ЕС: 38 %), сред най-високите нива в ЕС, като 26 % посочват икономии от отоплението. За някои растящите цени на енергията означават повече от икономии: 20 % твърдят, че са задлъжнели, търсили са финансова подкрепа или са забавили плащането на сметки за енергия (ЕС: 16 %).

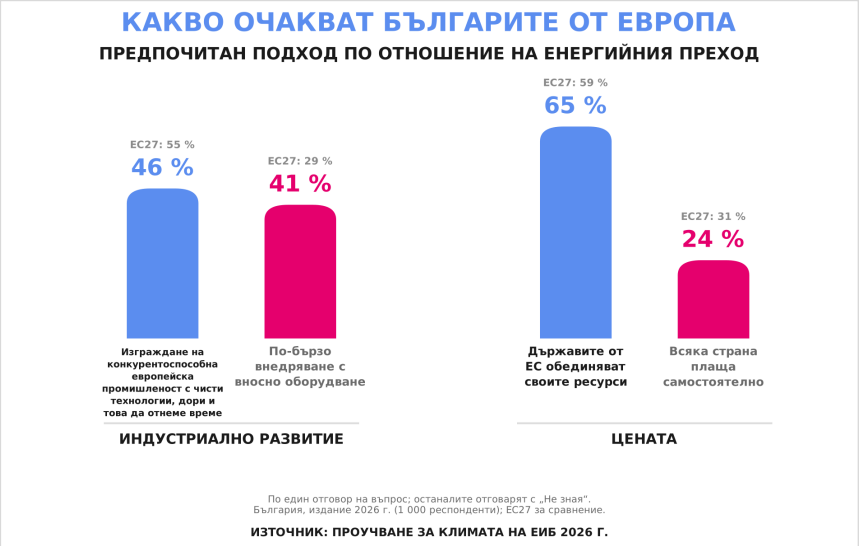
При превоза повече от половината българи (56%) казват, че растящите цени са променили начина им на ползване на автомобил; 26 % са ограничили пътуванията за основни потребности като пазаруване, час при лекаря или административни задачи; 24 % са се отказали от пътуване в почивните дни, почивка или семейна или приятелска сбирка; 16 % шофират по-бавно, за да пестят гориво; 19 % са заменили личния автомобил с общи пътувания, обществен транспорт или велосипед.

Произведено в Европа

За да успее преходът, 87 % от българите искат ниско въглеродната енергия да стане приоритет (ЕС: 87 %). Слънчевата енергия е на първо място (45 %), следвана непосредствено от ядрената енергия (42 %; ЕС: 28 %), едно от най-високите нива в ЕС, докато вятърната енергия е на опашката (23 %).

Попитани за водещия подход, който ЕС трябва да възприеме за енергийния преход, 46 % от българите предпочитат да бъде изградена конкурентоспособна европейска промишленост с чисти технологии, дори и това да отнеме време; 41 % са за по-бързо внедряване на чисти технологии с вносно оборудване. Производството в Европа е предпочитан подход във всички 27 държави членки.

Българите искат това да се случи с общи усилия, а не самостоятелно: 80 % искат страната им да си сътрудничи по-тясно с другите (ЕС: 68 %), едно от най-високите нива в ЕС, докато 14 % смятат, че страната трябва да разчита предимно на собствените си сили (ЕС: 23 %). 65 % предпочитат страните от ЕС да обединят ресурсите си за финансиране на инвестициите (ЕС: 59 %) спрямо 24 %, които предпочитат всяка страна да ги финансира самостоятелно (ЕС: 31 %). Във всички държави членки европейците предпочитат обединяването на ресурсите, а разликата от 41 пункта в България е по-голяма от тази в ЕС (28 пункта).

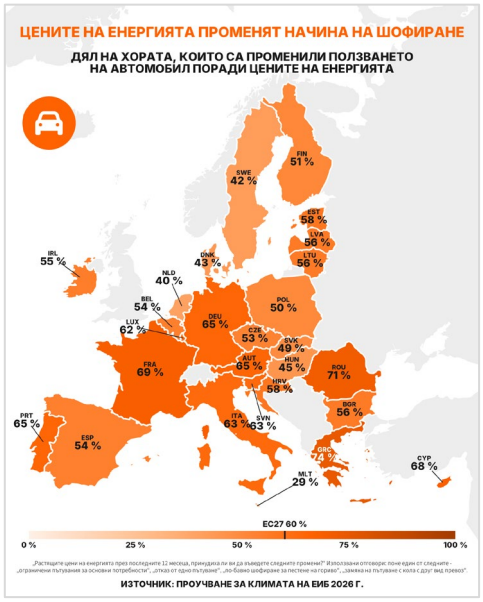
Енергия за Европа

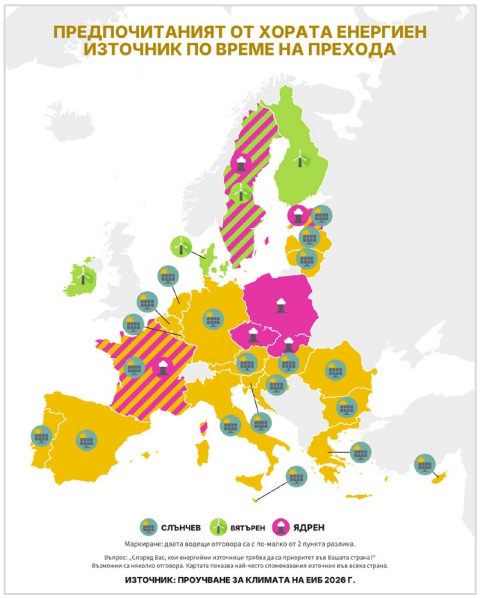
Групата на ЕИБ помага на България за енергийния преход чрез инвестиции, които насърчават по-чистата енергия и устойчивата инфраструктура. През 2025 г. Групата осигури 128 млн. евро за устойчива енергия и природни ресурси, като подпомогна ускорената декарбонизация на страната, включително с 40 млн.евро, отпуснати от ЕИБ на Eldrive Holding за изграждане на зарядна инфраструктура за електромобили в региона, в т.ч. 1 530 нови зарядни станции в България. Проектът ще ускори преминаването към по-чиста мобилност, ще ограничи емисиите от транспорта и ще подкрепи прехода на България към по-устойчива и енергийно ефективна икономика.

Допълнителни графики

ПРЕДПОЧИТАНИЯТ ОТ ХОРАТА ЕНЕРГИЕН ИЗТОЧНИК ПО ВРЕМЕ НА ПРЕХОДА
СЛЪНЧЕВ
ВЯТЪРЕН
ЯДРЕН
Маркиране: двата водещи отговора са с по-малко от 2 пункта разлика.
Въпрос: „Според Вас, кои енергийни източници трябва да са приоритет във Вашата страна?“
Възможни са няколко отговора. Картата показва най-често споменавания източник във всяка страна.
ИЗТОЧНИК: ПРОУЧВАНЕ ЗА КЛИМАТА НА ЕИБ 2026 Г.

КЛИМАТИЧНО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ЕИБ 2026 г.

България спрямо средното ниво в ЕС

Основни констатации от осмото издание на Климатичното изследване на ЕИБ, проведено от Ipsos bva през август 2026 г.

% от респондентите	България	EC27	Разлика
КАКВО ОЧАКВАТ ЕВРОПЕЙЦИТЕ ОТ ЕНЕРГИЙНИЯ ПРЕХОД			
Казват, че енергийният преход е неотложен за тяхната страна	**69 %**	75 %	**-6**
Очакват по-ниска зависимост от вноса на нефт и природен газ	**74 %**	82 %	**-8**
Очакват по-стабилни или по-ниски цени на енергията	**77 %**	79 %	-2
Очакват забавяне на изменението на климата	**66 %**	76 %	**-10**
Биха се гордели повече да са европейци, ако ЕС стане енергийно независим	**63 %**	62 %	+1
РИСКОВЕТЕ, АКО ЕС ДЕЙСТВА ТВЪРДЕ БАВНО			
Дългосрочно повишаване на цените на енергията и на издръжката на живота	**75 %**	79 %	-4
По-голяма зависимост от вноса на нефт и природен газ	**73 %**	78 %	**-5**
КАК РАСТЯЩИТЕ ЦЕНИ НА ЕНЕРГИЯТА ЗАСЯГАТ ЕЖЕДНЕВИЕТО			
Казват, че цените на енергията силно са намалили покупателната им способност	**74 %**	60 %	**+14**
Ограничили са ежедневните разходи за храна или здравеопазване	**50 %**	38 %	**+12**
Намалили са отоплението у дома	**26 %**	34 %	**-8**
Променили са как ползват своята кола	**56 %**	60 %	-4
Намалили са пътуванията с кола за основни потребности	**26 %**	31 %	**-5**
Отказали са се от излет в почивни дни, почивка или семейна сбирка	**24 %**	30 %	**-6**
Намалили са скоростта на движение, за да пестят гориво	**16 %**	22 %	**-6**
Заменили са пътуване с кола с друг превоз	**19 %**	22 %	-3
ПРОИЗВЕДЕНО В ЕВРОПА , ФИНАНСИРАНО СЪВМЕСТНО			
Искат ниско въглеродната енергия да е приоритет	**87 %**	87 %	0
Искат слънчевата енергия да е приоритет	**45 %**	52 %	**-7**
Искат вятърната енергия да е приоритет	**23 %**	37 %	**-14**
Предпочитат да бъде изградена европейска промишленост с чисти технологии, дори и да отнеме време	**46 %**	55 %	**-9**
Искат страната им да си сътрудничи по-тясно с други страни в ЕС	**80 %**	68 %	**+12**
Предпочитат обединяване на ресурсите на членките на ЕС за финансиране на прехода	**65 %**	59 %	**+6**

Разликите в **тъмно синьо** възлизат на 5 процентни пункта или повече, отвъд допустимата грешка.

Допитване да 1 000 души на възраст 16 г. и повече в България (23 000 във всички 27 държави членки), проведено от Ipsos bva между 3-25 август 2026 г. Резултатите са средно претеглени, съобразно населението на страната, за да бъдат представителни. Цифрите са закръглени, разликите са изчислени на тази база.

Източник: Климатично изследване на ЕИБ 2026 г.

За Климатичното изследване на ЕИБ

Климатичното изследване на ЕИБ е всеевропейско допитване до общественото мнение, проведено от ЕИБ в партньорство с Ipsos bva. Изданието от 2026 г., осмо по ред, обхваща 23 000 души на възраст от 16 години и повече във всички 27 държави членки на ЕС и бе проведено между 3-25 август 2026 г. Резултатите са средно претеглени, съобразно населението на страната, за да бъдат представителни. В България участваха 1 000 души на възраст 16 години и повече.

Изданията от 2022 и 2026 г. включваха въпроси за очакваните ползи, но с различна насоченост — през 2022 г. темата бе отказа от изкопаеми горива, докато през 2026 г. тя бе енергийния преход, поради което резултатите са съпоставими относно водещите ползи във всяка страна, а не заради броя хора посочили всяка полза.

Всички резултати от 2026 г. и националните данни за всички 27 държави членки са на разположение тук: https://www.eib.org/files/survey/data-global-eib-climate-survey.xlsx.

Общи сведения

Групата на ЕИБ

Групата на Европейската инвестиционна банка(ЕИБ) е поделението за финансиране на Европейския съюз, чиито акционери са 27-те държави членки. Тя е една от най-големите в света многостранни банки за развитие. През 2025 г. Групата на ЕИБ подписа ново финансиране и консултантски услуги на стойност 100 млрд. евро за повече от 870 проекта с голямо въздействие по осем основни приоритета, които подкрепят целите в политиката на ЕС: действия в областта на климата и околната среда, цифровизация и технологични иновации, сигурност и отбрана, териториално сближаване, селско стопанство и биоикономика, социална инфраструктура, силни глобални партньорства и съюза на спестяванията и инвестициите. Освен дългосрочно кредитиране на мащабна инфраструктура, Групата на ЕИБ привлича частни инвестиции за високо рискови иновационни проекти и дружества с нарастваща роля на европейските пазари за рисково дългово финансиране, рискови капитали, гаранции и секюритизация.

Европейският инвестиционен фонд (ЕИФ) е поделението на Групата на ЕИБ, което специализира в предоставянето на гаранции, секюритизация и дялово участие с цел подобряване на достъпа до финансиране на малки и средни предприятия и новосъздадени компании в цяла Европа. В качеството на основен инвеститор, чрез широката мрежа от партниращи банки и инвестиционни фондове, ЕИФ привлича частни инвестиции и насърчава развитието на екосистема от фондове за рискови капитали в подкрепа на иновативни европейски предприемачи.

С подкрепата на всички 27 правителства от ЕС, ЕИФ обедини своите усилия с институционални инвеститори за създаване на общоевропейски съюз, който да привлече до 80 млрд. евро за инвестиции в иновативни компании, с потенциал да се превърнат в световни лидери. Общите усилия ще увеличат размера и обхвата на изключително успешната Европейска инициатива за технологични шампиони, учредена преди три години, благодарение на която бяха създадени 15 европейски мега фондове и 47 компании разшириха дейността, включително 15 еднорози.

Тук можете да намерите качествен, актуален снимков материал на корпоративната централа, който може да се използва от медиите.

За връзка с медиите:

Уебсайт: www.eib.org/press - Прес център: Формуляр за връзка за пресата